

Krikščionys darbininkai vie-
tykimo! Spieškitės į vienin-
tės darbo tarybų organisa-
ciją Amerikoje — Lietuvių
Darbininkų Sąjungą

"DARBININKAS"
KADA
UTARNINKAIS, KETVARTAIŠ IR
SUBATOMIS.
Užrašyti metai \$4.00
Savaitė ir apylinkė metai \$4.00
Metai \$4.00
"Darbininkas"
2524 Broadway, Boston 27, Mass.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

1.000.000 AUKŠINŲ LIETUVOS VAIKAMS.

Paskutiniu laiku Rymo pa-
pa pasiuntė milijoną auk-
sinų Lietuvos vaikams šelpti.
Iš šių pinigų 150.000 italų
lyrų jau turėjo patekti Lie-
tuvon pavasaryj, bet kada-
gi tie pinigai buvo sugęti per
Mgr. Ratti (Varšuvą), tai
karo aplinkybės sulaukė per-
siuntimo.

Parvykęs Lietuvon per
vakarėjas sužinojau, jog tie
pinigai dar nepasiekė Lietu-
vos, taigi sugrįžau į Sveica-
riją padavian demaršus į
Varšavą ir Genovą. Tuo-
met Mgr. Ratti sugrąžino
tas 150.000 lyrų į Šveicariją
drauge su kiek vėliau pri-
siųstomis 32.932.50 lyrų, pa-
aikiundamas, jog karo ap-
linkybės sutrukdė persiunti-
mą Lietuvon. Si grąžinto-
ji suma sudaro 426.707 auk-
sinus. 26 lapkr. 1920 ji ta-
po pasiūta J. E. Vysk. Ka-
zevičiui, kuris laišku iš 15
gruodžio s. m. patvirtina ga-
vimą.

Buto neperseniai popie-
lius pasiuntė vėl 200.000 ly-
rų, bet jos dar nepasiekė
Lietuvos. Tai gi iš viso pa-
siūta 382.932.50 lyrų, kas
sudaro apie milijoną auksi-
nų. Tai gi ši graži sv. Tėvo
auka pabūsi Lietuvos vai-
kų ūkle, suramins jų
būstą, širdies ir nest-
pūs silpnutes jėgas. Jie
vaikai be abejonės pa-
gys tam sv. Tėveliui iš savo
širdies širdelių karštos pa-
tekos žodi!

Prie progos čia primin-
siu, jog Šveicarija neseniai
atnaujino oficialius santy-
kius su Rymu. Vatikanu
priešingai čia paskirta Mgr.
Maglione, kuris jau keletą
metų būvęs čia neoficialiu
pasirūpinimu. Reikia pa-
žymėti, jog Mgr. Maglione y-
radėlis lietuvių prietelius.
Jis daug darbuojasi prie
labdarinių komitetų, sel-
mančių vargstančių Euro-
pą. Kuomet jis tapo pa-
skirtas ofic. Apostališku
Numojum, aš padariau jam
vizitą ir prie tos progos dar
kartą išsikalbėjau apie Lie-
tuvos dalykus.

A. Steponaitis.
Friburgas (Šveicarijoje).
23-XII-20.

PRAGARINĖ LENKŲ DARBAL.

As Vincentas A. Karpocius, bu-
vęs Nashua, N. H. L. Vysk. 20 kp.
naris per "Darbininką" štai ba-
turiu pranešti broliams ir seserims
lietuviams Amerikoje.

New Yorko sėdai laivan liepos
31 d. Po 12 dienų jau būvome
Hamburge. Rėkėjo užsimokėti
15 aukštinų markų, t. y. apie 15
centų. Tai mažas. Virba-
lūje Lietuvos mutinė užsimoke-
ti 15 aukštinų už daiktus, kurių
kaina 250 svarų. Tai visai ma-
žas. Patekęs Lietuvon jaučiau
tarsi naujai užgimus. Pamatęs
Lietuvos kareivius, apakabinu-
sių niuomą. Kai karas pa-
jūno ir bučiavau. Kaip brangus baig-
tas, tai aš tikras esu, kad Lie-

tuva bus geresnė Amerika. Jus
amerikiečiai, kurie namote tiesti
gyvenimą Lietuvon, skubėkite
grįžti. Ypač tie, kurie norite į-
sigyti žemės ateinančių pavasari.
Dvarai skaldomi bežemiams ir
mažai žemės. Duodama po 20
marų. Rengkitės į Lietuvą da-
bar. Būkite taupūs, nepirkite
nausių drabužių, kam jums moka-
ti už sūnus po \$30, kad Lietuvon
įlįtųsi už \$10.

Dabar apie Bendroves. Nėra
geresnės, kaip Lietuvių Prekybos
Bendrovės Bostone, 414-W Broad-
way. Pirkite jos žiur. Nes-
galekite. Čia man prisimena ir
atskaitas iš dividendų ir teikia
gerą patarimą. Kai vakar-
site Lietuvon, tai su savimi neim-
kite pinigų. Įduokite L. Preky-
bos Bendrovei perkelti jums Kau-
nan. Atvykę Lietuvon, galėsite
arba atsimti arba Bendrovei lai-
kyti gamant 8 nuos.

Dabar apie Bendroves. Nėra
pagrobie, pava leidžia žmonėms
balsuoti ar nori po laukais ar po
lietuviams. Bet lietuviams, ypač
veikėjams ir kurie tik už Lietuvą
stovi, tai suimama į nelaisvę ir
visokiais būdais nori pasisavinti
mūsų sostinę. Todel vienišiams
vargus grįžti iš Amerikos ir bėdi-
sugyti paraua savijūnams. Len-
kai paėmė pinigų ir neduoda
žmonėms.

Dar man miela atsiminti apie
Waterbury'o mialon jaunimą Vy-
čius, tarp kurių leidau linksmas
jaunystės dienas. Šešiolika bro-
liu Vyčius ir seseris Vytes.
Sveikinu LDS 5 kp. narius. Vi-
sienis geriausias klotes.

SIS TAS IŠ LIETUVOS.

Begandų quotitų nerąsyti —
ta sužinote iš laikraščių. Upas
Lietuvos geras, pakilus. Būpi-
nasi šalies gerovę ir pilnai nusista-
de laimėti nepilgulybėje. Yra
žinoma ir tokių, kuriems susi-
bu kas Lietuva valdyti. Lietu-
vos diplomatai ir inteligentų ne-
mažai vargtojama energijos parti-
jų ginčams ir reikalams. Kiti
klausia. "Kodel tie amerikiečiai
taip skaitlingai grįžta Lietuvon?"
Sugrįžę iš Amerikos lietuvių
vien džiaugiasi, kiti peikia. Tie
peikia, kurie be pinigų grįžti.
Lietuvonje gan geras gyvenimas
lietuviams amerikiečiams, kurie su-
grįžti pinigų grįžta. "Kodėl
sugrįžta su 10.000 dolerių, o žino-
jau tuos pinigus užkinkyti dar-
ban, tai tau Lietuvonje nereikia
geresnės Amerikos. Be pinigų
arba su maža pinigų, neturint
lūko — blogai. Dabar nėra nu-
savybų imokėdams pinigų dalį
neįgyti Lietuvonje. Tai ne Ame-
rike. Tik L. Utkio Bankas fe-
skolina, tokie reikalams pinigų.
Kas iš amerikiečių pasideda savo
pinigus šitame banke, tai priglėbs-
ti Lietuvos žmonėms, nes tuomet
bankas daugiau gali skolinti.
Lietuvos bankuose dabar žymiai
veikia Amerikos doleris. Žydė-
liai gauda gatvėse amerikiečius
ir klausia ar neturi Amerikos do-
lerių mainyti.

Smurkiai veikia Lietuvių Pre-
kybos Bendrovę.

Kol kas Lietuvonje del mažumo
kapitalo ir del neramumo vis dar
nusišpiečia pramonė, kad duoti už-
darbį bedarbiams ir kelti krašto
gerovę.

Tai gi amerikiečiai mobilizuo-
te kapitalus skubiai.

Lietuva nėra taip labai sunai-
kinta, kaip nekuriu amerikiečiai
įsivaizdina. Kas kita yra žino-
ma, kur karas su lenkais eina ir
žinoma negalima girti, kad ant
visko Lietuvonje būtų gera, nes ka-
ras su lenkais daug atima nuo
Lietuvos. Yra dedamos ant žmo-
nų rekvizijos. Nuo biednų
nių neimama. Kai karas pa-
jūno ir bučiavau. Kaip brangus baig-
tas, tai aš tikras esu, kad Lie-

KĄ GAVO LENKAI.

Washington, sausio 4. —
Siandien senatė svarstant a-
pie valdžios taupumą sena-
torius Reed, demokratas, iš
Missouri pasakė, kad iš
\$150.000.000, kongreso pa-
skirtų sušalpti Europoj nu-
kentėjusiems nuo karo 40 mi-
lijonų dolerių suvartota "to
keep the Polish army in the
field," palaikyti lenkų ar-
miją lauke. Senatorius sa-
kė turįs savo pasakymui pa-
renti dokumentus ir prie ki-
tos progos nuodugniai pa-
nagrinėsių tą dalyką.

Kongressas sakė senato-
rius Reed, pareidė \$150.000.
000 ir rankas vieno džentel-
mono, kurį jis neįvardino.
"Tasai džentelmonas," sa-
kė Reed, "neraudo nuoda-
mas mums raporte sako,
kad jis išleido \$40.000.000
Lenkijos armijai palaikyti,
tuo tarpu tai armija buvo i-
sivėlusai karam, - kurio mes
neuzgėme ir prieš tautą
su kuria mes buvome gilo-
je taikoje."

NORI TAIKOS.

Varšava, sausio 7. — Len-
kijos valdžia noriuti taikiai
įsijungti Vilniaus klausimu.
Todel pasiuntė Kaman pa-
kvietimą įstigti Lietuvos
atstovybę Varšavoj.

Lenkai sakė, kad girdi e-
sant Varšavoj Lietuvos at-
stovybę daug nesusiprati-
mų būti išlyginta. Lietu-
vos delegacija sugrįžo Kau-
nan be jokio žymesnio susi-
artinimo. Lietuvos delega-
cija atvyko su igaliojimu
tarti tik Vilniaus klau-
simu. Lenkai negali to klau-
simo svarstyti iki kiti daly-
kai paaiškės ir laukia Lietu-
vos delegacijos su plates-
niais igaliojimais.

Tuo tarpu Tautų Lyga
rengiasi prie plebiscito, ku-
rio abi tautos nenori. Ga-
limas dalykas, kad Lenkija
ir Lietuva susitars, Tautų
Lygai beruošiant plebiscitą.

UŽ NENĖS RUBEŽIUS.

Paryžius, saus. 8. — Ru-
sijos Steigiamojo Seimo
Kerensko sušauktųjų at-
stovų suvažiavimas prasidė-
jo. Iš apie 800 atstovų at-
vyko tik 40. Atstovus Slo-
nin pasakė be kito ko:

"Mes pagatavi duoti nuo-
mones apie tai, kaip atgai-
vinti pirklybą ir vilimės bū-
ti prileistais bent patarti
klausimuose rubežių tokių,
kaip Besarabijos, Lietuvos,
Latvijos ir Estonijos."

Paaikėjo, kad suvaži-
vimo tikslas dvigubas. Lai-
kytis prieškarinių Rusijos
rubežių ir sutverti laikina
Rusijos valdžią su sostine
Paryžiuje. Ginkluotam i-
sikišimui į Rusijos reikalus
suvaziavimas priešingas.

P. Jakaitis.

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS.

ANTRAS DIDŽIULAS SIUNTIMAS.

Pereita siūta iš Kamo-
nėjo antras dar didesnis
laikraščių siuntimas. Prie-
mer kartą, kaip jau skelbta
buvo atėję "Laisvės" 66
svarai. Dabar atėjo 88 svar-
rai. Į svary eina lygiai 27
"Laisvės" numeriai. Todel
atėjo arti 4.000 "Laisvės",
numeris. "Laisvė" dabar
yra geriausias Lietuvos lai-
kraštis. Iš "Darbininko",
išsirašykite sau, - o savis-
kiam Lietuvos užrašykite
per "Darbininką." Me-
tams Lietuvoje \$2.00. Iš
"Darbininko" išsirašant už
50c. gausite 20 ekz. įvairių
laikraščių iš Lietuvos.

KIEK BALSŲ GAVO.

New York, saus. 9. —
Associated Press surinko į-
vairiose valstijose balsus pe-
reiti prezidentinių rinki-
mų.

Pasirodo, kad iš viso bal-
sų paduota 26.769.708. Gi
1916 m. balsų buvo 18.515.
350. Harding gavo 7.001.
763 balsais daugiau, negu
Cox. Debs, socialistų kan-
didatas gavo 914.869. Gi
prieš keturis metus Benson
socialistų kandidatas, te-
buvo gaves 585.113. Tačiau
1912 m. Debs buvo gaves
597.011. Farmer-Labor par-
tijos kandidatas Christen-
sen gavo tik 252.435.

NUSKENDO.

Melburn, Australija. —
Laivas su 80 piknikininkų
plaukė upe. Laivas emė
skęsti ir nuskendo. Prigėrė
12 žmonių.

AMERIKIEČIAI! GELBEKITE LIETUVOS SUZEISTUOSIUS KAREIVIUS!

Štai ką sako Kun. J. V. Kadirka, kuris šiomis
dienomis sugrįžo iš Lietuvos.

Generolo Žukausko Žodžiai Man su Juo
Paskutiniu Kart Atsivėlinant:

"AMERIKIEČIAI, PRIEŠKITE NOBIS 6 AU-
TOMOBILIUS, KAD FRONTE SUZEISTUS
KAREIVIUS GALEJUS GREIČIAU DAVEITI
I LIGONINES, KOL PERDAUG NENUBAGA
JŲ KRAUJO, TO TIK JŲ ŠIRDINGAI MEL-
DIU."

Amerikiečiai per Liet. Prek. B-vę jau du auto-
mobiliu Lietuvos valdžiai yra įteikę. Ar mes ne-
galime visus šiešis pagaukti. Lietuvių Preky-
bos Bendrovė šiam dalykui renka ankas ir ji
tuojau Kaman gali automobilius pristatyti.
Lai neuvelna tas prašymas vėjas. Amerikie-
čiai, aukokime nors po dolerinę, kas turi daugiau
kas neturi tai po mažiau ir siųskite aukas sekau-
čiui adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION
414 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

MISIJOS PRANESIMAI.

Gruodžio 31 d. buvo paduota spau-
domo santarbių projekto, kuriam Lietu-
vių Valdišios Delegacijos Gruodžio 25
d. buvo Varšavoje įteiktas Lenkų
Valdžiai.

Sausio 8 d. nuo B. Balačiaus iš Kamo-
nėjo priėjusios kabinėtinės, kuriose
publikuota dar vienas jos autoriteto
punktas dėl kultūros vystymo Lietu-
voje. Lietuvos dalyka kaip vienos savit-
valdybės įstigose taip ir valdišios į-
stigose, kame gyventojų kalba yra
pašlyta.

"Vietos savivaldybės įstigose o taip-
pat ir visose valdišios įstigose to-
viesome, kame yra nevienoda gyventojų
jų kalba, darymas gyventojų kalba
tur lygias teises su valstybės kalba.
Lenkai atduos negatyvų kaip prie-
gio pūmki taip ir prie vienos santarbių.
Praktiškai nuolat bus pristigta at-
tytuosiu karjeru."

Lietuvos laikračių žinioms, šio de-
legacijos dalyvų Steigiamojo Seimo
vice-prezidentų deus Steigiamojo Se-
mo kum. Steigiamas, kaip buvo prane-
ta, Steig. Seimo nariai Vilniaus Ju-
gaitis ir Steig. Seimo ir Anskų
Kursų vadovus Zigimant Zemanis.

Kas ty šalys išsirašę, yra svar-
bi dalykas, nes Lenkijos vadovai
yra skėbė ir šandien tebekalbi. Vė-
liu negalima apie Lietuvos Valdišios
intencijas. Taip, buvo sakoma, jos
bus išnaujos, carotai lenkų kalba
kad visi susistatytai tarsi būtų ne-
lietuvai tikrai lietuvių kalba ir t. t. Len-
kai tik šio pavyzdžio, bet at-
liktas — tikrai nuolat.

Lietuvos Informacijos Biuras.

DELEGIACIJOS PI- LIETUVOS ATNAU- JINIMO.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje dary-
poskelbė, sulig Valdišios įstigose
(18-V-1020 X-1000), jog visi Lietuvių
piliečiai, kurie yra seniai atėję iš
Amerikos, privo atnaujinti savo pilie-
tybę tui tikri piliečiai Lietuvos
Valdžiai. Todel šio padarymo
Lietuvos Atstovybė yra gavusi iš
Amerikos lietuvių piliečių laiškus.
Tiesiog buvo aiškiai aiškina, jog ja-
dang Lietuvos piliečių, kad ir senai
atvykęs Amerikon, kurie per vie-
laiką nebu susilaukę piliečių su Lietuva
ir par visą laiką prisidėdami prie
vairių Amerikos Lietuvių organizaci-
jų, yra nuolat prisidėdami tiesiog re-
iklams. Todel reikalauji nuo tokių
žmonių, kad jie dar panaudintų
piliečių, būti kaip ir žėdinti
piliečių.

Lietuvos Atstovybė, savo pareikšti
iš rugsėjo 11 dienos, 1920 m., yra va-
dinti "Lietuvos piliečių, kurie seniai
atėję iš Amerikos, privo atnaujinti pilie-
tybę, nuo tokių piliečių piliečių. At-
šio pareikštimo yra gautas iš Utkio
Reikalų Ministerijos patikslinimas, ir
ji suteikią yra Teisėjumui. Minis-
terija, jog "nei laikinųjų piliečių, ne-
piliečių piliečių (Lauk Vyr. 5
nlos X-23), ne kitais reikais pilie-
tybės, kurie turi galios Lietuvon
Lietuvos piliečių nematoma piliečių
neįteigti, tokių tallo jis gyven-
sienos, jei neįteigti kitos val-
bes piliečių, todel nepirato reikais
ti šio tokių senai gyvenusių užsien-
se Lietuvos piliečių tam tikrų pa-
klimų apie piliečių panaudėjimą."

Tokiai nurodymus visai vienas
piliečių u Lietuvos piliečių, kurie
meritoje tur išdėm, pirmąsias po-
ras: šie piliečiai, kaip buvo sak-
mu, privo padaryti tam tikros re-
reikšimas įteigti šio nor gauti iš Li-
tuvos Atstovybės pasus liekanti Lie-
tuvon.

Lietuvos Informacijos Biuras.

MOKYS VIRIMO.

Pennsylvanijos valasti-
nė kolegijoj Namų Moky-
skyrinė studentai bus m-
kinami virimo. Tas b-
pradėta su nauju somat-
mo vas. 1 d. Kursas
dės iš vienos pamokos klė-
apie maistigumą ir
valgomųjų daiktų ir
darbo virtuvėje.

Laikas užsirašyti
"Darbininką."

Paraulinėj Politikoj.

PASAUJO POLITIKA

LIETUVŲ

Susanytasi rastas nera vienetas straipsniai, bet keli straipsniai ciklas, įvardintose pamatinės minties aptarimui ir išsiaiškinimui. Tarpomuo ryšio dėlei tarp atakirų bendrą straipsnio minčių jis ir bus dalinamas į tris dalis. I. Santarvės Politika. II. Tautų Sąjunga. III. Europos rytų klausimas. Galų gale seks Ketvirtoji, baigiamoji dalis, kurioje bus kalbama apie mūsų ateities, politinės ir kultūrinės perspektyvas.

I. Santarvės Politika.

Nežiūrint daugelio bendrų ekonominių ir politinių išsivikavimų, kurie vertė dabartines Santarvės valstybes dar gerokai prieš karą, nors retkarčiais viena į kitą gražiai pasižūrėti ir šį tą pažadėti, besisiprindant prieš galinčių vokiečių konkurenciją pasaulio rinkoje, visgi karo metais toji Santarvė įsikūniję, gavo reikšmingų, karo sutarčių ir kitos abipusės pagalbos lyčių, daugiau gaivalingo, savęs gelbėjimo instinkto vado vaujama ir inspiruojama. Prancūzai gelbėjosi vokiečių kaly bėgi tals pat pamatais keršto, belgai gynė neutra-

litetą, Anglai gynė ir vienus ir kitus, gerai žinodami, kad prancūzai ir belgai visai tikėtis žūti ir, vokiečiams įsigalėjus, galas anglų viešpatavimui. Italai pakėlė kardą ir-gi savotiškų išsivikavimų ir baimes vokiečių įsigalėjimo vedami. Vieni rusai ejo į karą patys nežinodami, aklo likimo apiriami ir delto taip tragingai parbuigę prakariavę - pražudę šalį. Amerikos-giėjimas karan mums po šiai dienai neaiškus tuo labiau, kad jos politika po karui pasirodė arba persilpna praskelti kakty mikliems ir viltingiems Europos diplomatams arba tiesiog begemotiskai dvirveidė. Ir apie tuos gražius obalsius, kurie plačiai nusiskambėjo po pasaulį, Amerikai prisidedant į karą, kuriais Amerika galimai sažalyti "sutepę" save - ir kuriuos nūnai galima trumpai aptarti - "liūdno atminties Wilsono 14 punktų" arba "nevykusios masonų makinacijos," nebeprisena daug kalbėti.

Žydišku išsivikavimu, asmeninės naudos ir apamai kraštutiniausio alkanio egoizmo pamatais susikūrusi Santarvė, be abejo, ir savo gyvavimo ir kasdienių reikalių bėgi tals pat pamatais matavo ir tvarkė.

Deja, Amerikos interesai, tebeimant, tikėtina, jausis ir grąžinamą gyvybių kasdien klojant noličiam Molochui. Vis pasigirdavo didesnių ar mažesnių nesutikimų Santarvės Valtų tarpe. Tai jie susibardavo del kurio nors dar priešo tebevaldomo žemės ploto, pav. Konstantinopolio, nekurius Adriatiko salos ir tt.; tai vėl įtardavo kita-kita atsargume ir per daug dideliu egoizme arba vėl šie, įtartinai, ramume ir egoizme (anglai) pareikalavę kurios nors kolonijos (iš prancūzų) kolonijose už jų didelį "pasišventimą" ir "pasiuokavimą," tai vėl apsimainydavo dažnai gana "itikiama" turinio notomis su Rusija, kaltindami šią pastarąją tuo ir tuo tarpu, kada vokiečiai puokė smurkiu kuri nors prancūzų miestą, - permaža paklojus savo tamsių "mužių," kurių gyvybes braunijimui prancūzai-sąjungininkai - niekaip negalėjo suprasti.

Taip griauždavosi diena iš dienos karo meti santarvininkai. Žinoma, tuo metu, "kūdi" cenzūra sekiojo kiekvieną spaudos žodį, kada net "lūpų padavimas" buvo baudžiamas karo įstatymais, sunku buvo ką nors tiksliau sužinoti apie tuos nesutikimus didžiųjų valstybių tarpe. Vis-gi ir šį tu nuotrupų, kurias visagalingi pasaulio valdytojai leisdavo laikraščiams padėti, galima buvo sau išvaizdinti kokių skirtumų ir nesusipratimų būta.

Karas atėjo į galą. Vakar dienos santarvininkai - šiandien - nugalėtojai tapo ir susirinko diktuoti "taikos" sąlygas nugalėtiems. Jei vakar dar šiek tiek sąžinė neramino šiltas garuojantis brolių kraujas, atsakomybė už jį, nekaltai pralietą, rytdienos netikrumas, nežinojimas kokių įvykių ji, toji vilyngi rytdiena, pagamins ir egoistinė baimė del jų, baimė savo kaili priešui dirbti įduoti vis dar mažino "les divergeances des unes" kaip sako prancūzai (nuomonių skirtumas) tai tapus nugalėtojais nebebuvo kam suvaldyti i-niršusius apetitus, atšaldyti negražų, šlykštų kerštą - (gal net už savo kaltes?).

Gia, nuo garsios Versalės konferencijos ir pradėjo aiškėti "nuomonių skirtumai." Jei dar, suvažiavę į konferenciją pavieniai atstovai tiesioginiai neišsiskyrė ir galėjo pasirašyti po vieną sutartimi, tai jau skirtumai pradėjo didėti vis la-byv, sutarties punktus vykinant. Pirmiausia išsiskyrė Amerika, tiesiog atsisaikydama Taikos sutartį ratifikuoti. Likusios-gi trys didelės valstybės, nors sutartį ratifikavo, bet žitirdamos į tolimesnę ateitį, pradėjo ją įvairiai ir skirtingai, net viena kitai priešingai vertinti ir į ją rengtis.

Reikia, nors, atiduoti teisybę, žodį trims didiesiems santarvininkams (anglams, prancūzams ir italams) kad iki šiol, nors ne idealiausiai, bet vis-gi jie išlaikė tam tikrą vieną liniją ir sutarimą vokiečių spaudime ir katalikame vertime tos tautos vykinti visos, dažnai nepakeliamas taikos sąlygos. Nors ir šiuo klausimu neseniai tarp anglų ir prancūzų įvyko galima sakyti "mažas nesusipratimas," kuris likvidacijai reikėjo susipykti, parašyti smurkių notų ir re-

Klausymas toks. Sulyg vieno Versalės taikos sutarties punkto Santarvės valstybėms duodama teisė konfiskuoti valstybės nau-dai, kaip garantijas viešų vokiečių pavaldinių arba piliečių turtus esančius tų valstybių teritorijoje. Anglai, gerai apgalvoję kurių negražių sekinių pasaulio aktyve gali turėti šio punkto vykinimas jau taikos metu t. y. senąja, primityvu keršto teise vadaujantis, lygiai neturėdami jokio išsivikavimo, patys būdami perturtingi ir perisididūs, naudoj-tis svetimom rankom sukastu geru, gal norėdami netiesioginiai įgelti francūzų gobumui ir aktyvumui, kuris jiems neskyti yra, iki kaulų įkyrėjęs - tam tikra nota vokiečių valdžiai pareiškė - tos konfiskacijos teisės atsisakę. Kadangi visą tai buvo atlikta visai są-vystoviai, nė vieno iš savo santarvininkų nepasiklausęs, nepasitarus, žinoma, kilo didžiausio truksmo. Pasirpikino daugiausia - šiam klausime suinteresuotieji prancūzai. Spauda prirašė būty ir nebūty dalykų apie anglus. Del prancūzų spaudos prie progos, ją primimus, reikia pasakyti, kad jos nervingumas ir jautrumas yra tiesiog nepaprastai, jei bent vulgariai ir nerimtai lenkų spaudai pri-lystamas. Tiesiog sunku rasti prancūzų laikraštį, kuris būtų objektyvus, rimtas ir turėtų pastovų nusistatymą plačiosios politikos klausimais. Tad toji spauda, kuri neseniai dar rašė anglams dėkingumo ir stebėjimo panegirikus, šiandien praplūpo išmetinėjimais, priekaištais, išskaitydama visus anglų politikos nusidėjimus karo metais, jų nedorą elgesį su Airija ir tt. Valdžia savo ruožtu pasinė iš kalbėjimo ir gilio nusiste-bėjimo notą į "Foreign Office." Ir visas pasaulis kiek nustebo tokiu savotišku, nors ir gerai suprantamu anglų pasielgimu. Vokiečiai, labai natūralu, pasidžiaugė jūjų priešų nesutikimu, tuo labiau, kad iš to nesutikimo buvo ir realės naudos. Anglai nepaprastai ramum ir jiems priprastu šaltumu bei išdidumu sutiko šią prancūzų "ataką."

Galop visa garsi byla pasi-baigė tuomi, kad anglai paaiškino francūzams būk vi-są įvykę per "Foreign Office" tarnautojo klaidą, kuris vieton išsiusti vieną notą Berlynan, kitą-gi in-formacijos tikslu Paryžium, pasiuntė tik Berlynan, Pa-ryžium gi užmiršęs pasiusti. Nusimanančiam bent kiek valstybės ir jos įstaigų dalykuose, ar net ir paprastai galvojančiam ir spaudą sekančiam žmogui visa tai, ži-noma, atrodė juokinga ir kartą giliai charakteringa. Ir išties, tokio svarbaus turinio notos nusiunčiamos "per klaidą" ir "užmirš-tamos" ant stalo, tuo la-biau anglų įstaigose. Antra, toks anglų pasielkinimas tu-ri savyj begalo daug panie-kos savo kaimynams ir tie-siog pasakysiu savotiško ei-nijimo. Nežiūrint jo juokin-gumo ir naivumo papras-tiems skaitytojams, valsty-bių santykiuose tai yra retai vartojamas pasitytojamas. Vienok prancūzams nieko neliko, kaip tik nuryti kar-tų pipirą ir laukti progos, kada jie galės kuom pana-šaus atsimokėti. Nors tos progos ilgka laukti, nes

Anglai, nepalyginamai galinčiam ir visada sūriau gali atakeryti. Viena šis gana stebėtinas ir charakteringas anglų žin-gnis, buvo lyg ir atsakymas tik "au magaryčiomis" ir kiek panašų prancūzų žin-gni dar šiu vasarą padarytą anglų nesiklausus.

Čia, aiškumo dėlei, reikia prisiminti, kad anglų poli-tika aplamai Rusijos klausimui ir dalinai bolševikų san-tykių, griežtai skiriasi nuo prancūzų.

Tuo tarpu kai anglai pa-gyginę rusų duonos Arkan-gelske, bei prikšę gerokai pinigų Kolakui, kurio ar-miją greit baigė gyvenima, visai atsisakę besikišti į ru-sų klausimų ir net nuo pe-reitų metų pradėjo derybas su bolševikais, kurių atsto-vai, pasikeisdami, vis sėdi Londone ir kalbasi-derasi su Lloyd George'u, tuo pa-t metu prancūzai, įtikęje, vi-sų pietų žmonių karštomu ir gaivalingumu, į Didžiosios Rusijos, prisikėlimą, kįso pinigų kur bejmamydami, kad tik greičiau sudaužius bolševikus ir nuvertus jų valdžią. Kolakui nevykus, atsirado šianurys Judenicas. Tam dar greičiau neg pir-majam gyvatą pabaigus, vi-sų jų ilgiausia laikėsi Deni-kinas ir jo sekėjai. Bet ir šis, kurio galbūt net ang-lai buvo bepradėdą tikėti ir ilgai jį šelpę, baigė liūdnai vos spėdamas su savo štabu smukti į alivą ir pasprukti į kurią tai Europos valsty-bę, bene Angliją. Iš šių trijų Rusijos vaduotojų vienas Kolakas tebuvo bolše-vikų nužudytas-pagautas. Pastaruoju du atsidūrė vie-nas Paryžiuje kitas Londo-ne ir, rodos, Judenico var-du padėtas kapitalas į kelius milijonus frankų ir vėla bu-vo francūzų valdžios konfis-kuoti į rusų skolas. Ši pa-vasarį išdygo vėl naujas ge-nerolas Vrangelis, kuriam, bolševikams besimušant su lenkais, buvo pasisekę ge-rokai pasistumti pirmyn ir padaryti daug nuostolių. Del šito jau nūnai liūdno atminties generolo ir įvyko "mažas" nesusipratimas tarp anglų ir prancūzų. Prancūzai, turėdami įdave rusams, dar seniesiems, daugybės skolių, gaudė kiek-vieną progą kad kokių nors būdu gauti jų skolų garanti-jas-patikrinimą jų išiesko-jimo ateityje. Beto, sukli-šę ne vieną dešimtį ir šimtą milijonų rusų generolams - vaduotojams, griebėsi ir šio paskutinio, manyda-mi jį būsiant tikruoju Rusi-jos "Mesija." Žinodami taip-gi, kad anglai vėda ir gana sekmingai derybas su bolševikais, matydami, kad visos, iš Rusijos imperijos kilusios, tautos su bolševi-kais jau susitaikę gana ge-romis sąlygomis ir nė nesva-joja eiti bolševikų mušti, kad lenkų užsiundymas bolševikus sumušti pasibaigė kno ne pačios Lenkijos ga-lutinai žlugimui, ne be to, no-rėdami anglams pagadinti gerai bevykstantį "gešeftą" su bolševikais ir stengda-miesi naujam rusų gelbėto-jui generolui Vrangeliui duoti kuodaugiausia autori-teto, ome, nieko nesiklause, tam tikru raštu ir pripaži-no Vrangelio Valdžią, kai-po visų pajėgų vyriausis vad. Anglai, žinoma, pa-traukė petais, kiek nusiste-bėjo, gal ir supykę, nes visi-gi bolševikai suprotestavo, kad "Santarvė" pripažinusi Vrangelį ir pagarsino an-gliams Indijoje įvesti "so-

vietas," bet prancūzams pri-pažinus, kad viša tai įvy-ko jų atakomybės dalykas, tylomis pasibaigė.

Vrangeliui, jo pripažiui-mas vis tik negelbėjo ir bolševikai, susitaikę su len-kais greit apsidirbo su juo-mi. Vrangelis su dalimi savo kariuomenės gavo vyk-ti į Konstantinopolį mieko gero Rusijai nepadaręs, nu-alinės krašto, kuriame jis il-gai stovėjo, pražudęs daug žmonių, dar daugiau į baisų išstrėmimo skurdą įtraukęs, prašvilpęs tiems visiems "gerumams" pasiekti dau-gybę prancūzų pinigų ir i-narsinę ir beto sužvėrėju-sius bolševikus prieš tuos ra-mius, niekuo nekaltus gy-ventojus, kurie neturėjo kuomi ar kaip pabėgti kar-tu su Vrangeliu. Taip, liūd-nai baigėsi iki šiam laikui pasakutinis rusų gelbėtojo karo žybiai ir nauja prancū-zų kombinacija atstatyti di-džią-galingą Rusiją, kuri pajėgtų užmokėti prancū-zams skolas. Jokį žmoniš-kumo, idealizmo tikslų ne-galima buvo numatyti pra-

leity, ir šis pats Ameri-keresnio laukti. Anglai gali tik pati prisiminti tą "savytę" prancūzų žygi, nes jie de-gudriau ir aštriau atai-kėjo ir-gi savytė, jau tikrai ir jiems pati ir jų priešams vokiečiams naudingų žygiu. Iš viso to, iš tų tų, svarbių įvykių nesunku su-prasti kokie prieštaringi draugingumo ir žmoniškumo santykiai gali būti dviejų valstybių tarpe. Kokia gali būti judviejų poli-tika aplamai, politika, ri-seka žemiausio egoizmo ir šlykštaus išsivikavimo li-us.

(Tus daugiau!)

SIU METU

L. D. S. KALENDORIUS

Išėjo žymiai padidintas ir papuoštas puikiais pavei-lais iš Lietuvos ir Amerikos. Jame telpa daug svarbių straipsnių. Išgysk tuojau. KAINA 25 CENTAI. Priedu, gausi laikraščio ir Lietuvos. L.D.S. žiniai gaus dykai, skaitytojai - už 15.

PERSKAITYK IR PAGALVOKI

BROLAU, SESUTE! Jei nori, kad ateityje būtum užtikrin-tas, ir laike nelaimės turėtumel gerą prietelį, kad laike ligos kas tave prižūrėtų ir suteiktų pašelpą, tai rašykis prie

SUSIVINIENIMO LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE.

Si organizacija šimtamis tūkstančių suteiks pašelpą. Tuks-antais našlaičių siunčia dėkų, kad juos sušelpė mirus jų tė-vams. Šimtai narių dėkoja už sušelpimą jų ligos. Šeigu nari, kad ir tave sušelpų, tai neįtikėtina, rašykis tuojau prie, viš-mištos organizacijos ir naudokis pos duodamomis privilegjo-mis.

Galima prisirašyti ant sekancijų pomirtinių: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.

Tu stengiamasi apdaryti taip-gi \$2000.00 ir \$3000.00 skyrus.

Pašelpos ligoje yra šie skyriniai: \$3.50 savaitėje mokant 25c. mėnesiai; mokant 50c. mėnesiui, gaunama \$7.00; mokant 75c. mėn. gaunama \$10.50; mokant \$1.00 mėnesiui, gaunama \$14.00 savaitėje; mokant \$1.50 mėnesiui gaunama \$21.00 savaitėje.

Kiekvienas Susivinienuo narys gauna kas metas pulkų eie-ninį kalendorių. Siemet kalendorius išleistas su paveikslu J. E. Zemaigų Vyskupo Kapeiviciaus.

Tai-gi brolau, sesute, neįtikėtina! ant rytojaus prisirašy-mo. Šiandie yra laikas. Šiandie prisirašyk.

S. L. R. K. A. CENTRO RASTINE, 222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.

AMERIKIECIAI!

APRŪPINKITE SAVO TĖVUS, BROLIUS, SESERIS IR GIMINES LIETUVOJE GERAI IR NAUDINGAIS LAIKRAŠČIAIS IR KNYGOMIS.

Geriausias ir naudingiausias lietuviams Amerikoje ir Lietuvoje laikraštis "Darbinin-kas".

"Darbininkų" Leidžia LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA.

1 Lietuvą arba užrubežyje 3 sykius	
savaite metams	\$5.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę	\$3.75
Vien tik subatinis numeris metams	\$2.50
Amerikoje 3 sykius į savaitę metams	\$4.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę	\$2.25
Vien tik subatinis numeris metams	\$2.00

Eins Utarninkais ir Ketvergais 4 pusl., Subatomis 8 puslapiu.

Prenumeratas, pinigus, money orderus arba čekius siųskite šiuo adresu:

"DARBINI NAS," Boston 27, Masa. Tel. 56, Boston 680.

LITHUANIAN SALES CORPORATION

414 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Per Spalio mėnesį Lietuvoje išmokėjo DU MILIJONŲ KETURIS SIMTUS PENKIASDE-SIMTIS TUKSTANČIŲ, DEVYNIŠIMTUS KETURIOŠIKĄ AUKSINŲ atsiųstų per mus iš Amerikos. Lapkričio mėnesį iš Amerikos pa-siuntė per mus į Lietuvą TRIS MILIJONUS SEPTYNIS SIMTUS SEPTYNIASDEŠIM-TIS ASTUONIS TUKSTANČIUS, DEVY-NIASDEŠIMTIS PENKTUS SIMTUS.

KODĖL!

Delto, kad Lithuanian Sales Corporation (Lio-tuvų Prekybos Bendrovė):

Teisingai patarnauja. Siunčia pagal dienos kursą indams tik maža dalį už savo darbą.

Greitai pasitūnčia. Pinigų paduotų persiuntimui nekilninko, bet tuojuos perlaide išduoda kuria pats siuntėjas pasitūnčia Lietuvon.

3. Greitai išmoka. Turi savo skyrius Kaune, Vil-nij, Panevėžyje, Skuode, Mažeikiuose, Liepoju-jė ir Vabalninkuose ir tiems kurie negali ateiti patį atsiūti pinigų, tai pasitūnčia paštų iš Kau-ne.

4. Sausiai siunčia. Dar nėra nei vienas skatikas pra-puolęs siunčiant per mus.

AR NE LAIKAS

Ir Tamstai siūsti savo giminėms Lietuvoje pini-gų ant pavasario? Ar ne laikas pradėti siūsti per įstaigą, kuri yra suvis dviejų tūkstančių Lietuvių nuosavybė?

Rašyk šiandien reikalauti kad mes prisijustu-me savo kursą, tada sulygins su kitais.

Visais reikalais kreipkitės sekanciu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION 414 WEST BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Arba į mūsų skyrius: CHICAGOJE, 3249 So. Halsted Street, WILKES-BARRE, 300 Savoy Theatre Bldg.

